

Välkommen till Sala kanal

En kombinerad vandrings- och cykelled mellan Sala centrum och Sala Silvergruva!

Sala kanal – länken mellan Sala silvergruva och Sala stad

Brytningen av malm i Sala silvergruva och framställandet av rent silver ur malmen i hyttan är anledningen till att Sala existerar. Malmtransporterna från Sala silvergruva till hyttan var en mycket betungande uppgift. Kronans, det vill säga statens hytta, var mellan 1540- och 1880-talet belägen omkring 4,5 kilometer nordost om gruvan, vid Sala damm. Dammens vattenmassor gav energi till olika maskiner som behövdes för att tvinga fram den åtråvärda ädelmetallen ur råvaran, alltså silvermalmen från gruvverksamheten. Den fraktades dit från gruvområdet med häst och vagn på dåliga, leriga vägar och bergsmännen - andelsägare i silverproduktionen - beklagade sig ideligen över denna syssla.

Den driftige bergshauptmannen Jacob Henrik af Forselles, kronans man på plats, som styrde och ställde i Sala under den första hälften av 1800-talet, satte stopp för denna ineffektiva verksamhet. Han föreslog i tidens anda anläggandet av en kanal mellan de två anläggningarna, där malmen kunde köras på pråmar. Eftersom hans ord närmast var lag i den lilla gruvstaden vid den här tiden, skred man till verket. Arbetet med att gräva kanalen kom i gång på 1820-talet och 1837 sträckte den sig från gruvan till en lastplats i närheten av dagens stationshus vid Sala resecentrum.

Malmpråmarna drogs av arbetare och hästar från land. På ett ställe längs med kanalen, intill Jakob Matts kvarn, anlades en sluss på grund av höjdskillnaderna i terrängen. När en ny, för sin tid hypermodern hyttanläggning byggdes alldeles intill gruvan i slutet av 1880-talet, upphörde malmtrafiken på Sala kanal. Än idag fyller den dock flera funktioner: som avlopp för det vatten som pumpas upp ur gruvan för att hålla den torr ner till 155 meters djup och som en flödande, pittoresk länk mellan Salas två centrala platser, staden och gruvområdet.

Digital karta

sala.se/sala-kanal

Längd:

2,5 km enkel väg, 5 km tur och retur.

Framkomlighet:

Asfalterat underlag hela leden. Hela sträckan är belyst.